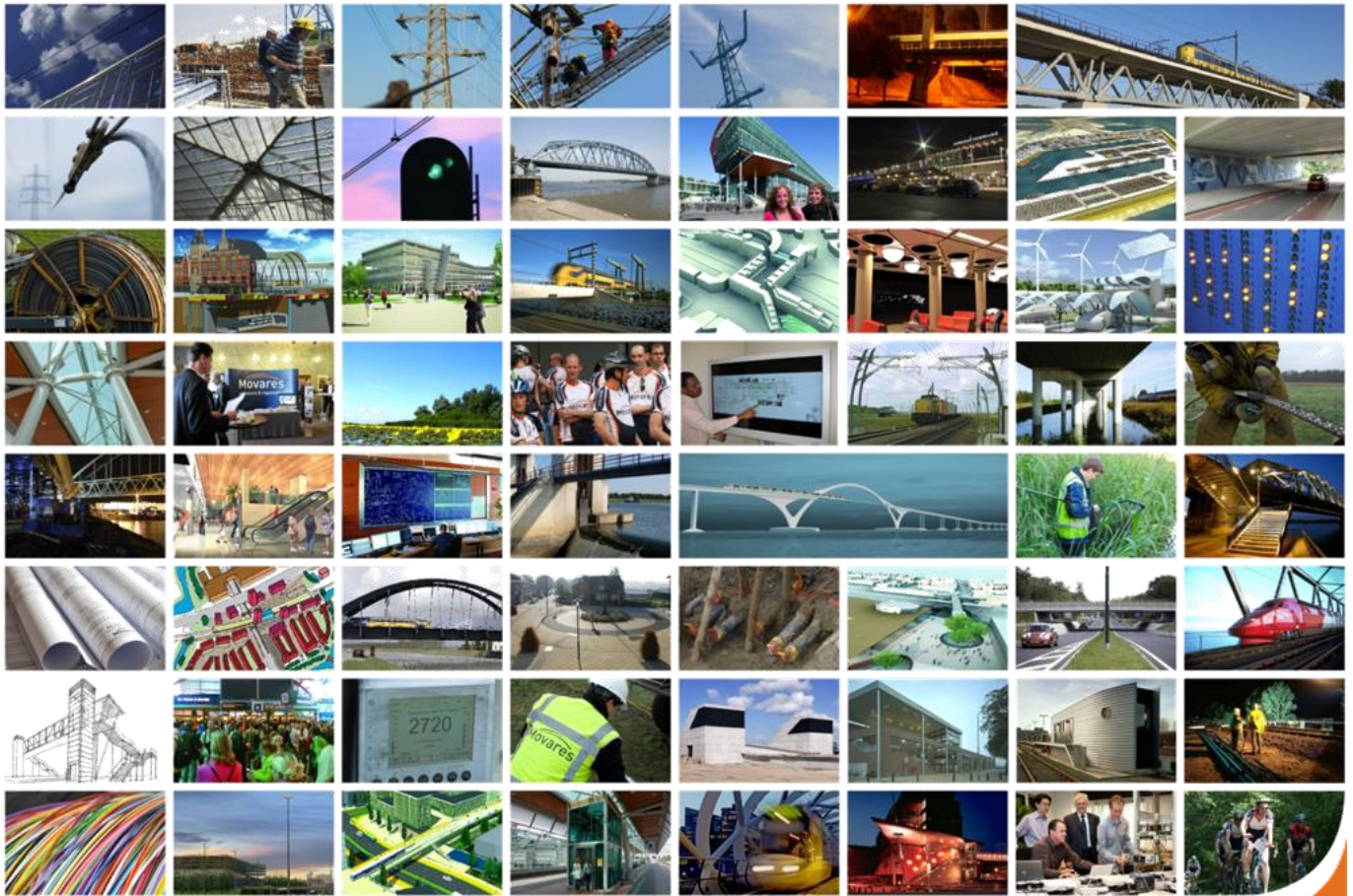

Sloop acht eensgezinswoningen aan de Ds. Schuylenburglaan te Tienhoven

18 november 2016- Versie 1.0

Autorisatieblad

Sloop acht eengezinswoningen aan de Ds. Schuylenburglaan te Tienhoven

	Naam	Paraaf	Datum
Opgesteld door	Kroese, N.		09-11-2016
Gecontroleerd door	Kooij, CA van der		
Vrijgegeven door	Kooij, CA van der		

Samenvatting

In voorliggende quick scan is de voorgenomen sloop en nieuwbouw van de acht woningen aan de Dominee Schuylenburglaan 1 t/m 7 en 2 t/m 8 getoetst aan de natuurwetgeving.

Hieruit komt naar voren:

Het plangebied bevindt zich op korte afstand van het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen. Om negatieve effecten op de voor het gebied aangewezen broedvogels en vissoorten te voorkomen moeten de volgende maatregelen in acht worden genomen:

- sterk geluidsproducerende werkzaamheden vermijden. Bijvoorbeeld eventueel benodigde heiwerkzaamheden voor de nieuwbouw uitvoeren middels methoden die minder geluid produceren zoals trillen of boren;
- geluidproducerende werkzaamheden zoveel mogelijk buiten het gevoelige broedseizoen uitvoeren;
- uitstraling van eventuele verlichting tijdens nachtelijke werkzaamheden vermijden. Dit betekent dat de verlichting uitsluitend op het werk moet zijn gericht en geen uitstraling naar het natuurgebied mag plaatsvinden.

Uitgangspunt in de beoordeling is dat de nieuwbouw vergelijkbaar is met de huidige bebouwing. Er is met inachtneming van bovengenoemde maatregelen geen vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet (per 1 januari 2017 Wet natuurbescherming) benodigd. Ook is geen toestemming nodig voor werken in NNN gebied.

In de bebouwing zijn potentiële verblijfplaatsen van huismus, gierzwaluw en vleermuizen aanwezig. Er is nader onderzoek nodig om aanwezigheid al dan niet te kunnen uitsluiten. Daarnaast zijn de volgende maatregelen van belang:

- Om effecten op broedende vogels te voorkomen dienen werkzaamheden waarbij bomen, struiken en nestkasten worden verwijderd, buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Voor het broedseizoen geldt geen vaste periode. Het verschilt per soort. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 juli. Indien werken buiten het broedseizoen niet mogelijk is, moet door een ter zake kundige worden gecontroleerd of er in de te verwijderen bomen, struiken en nestkasten broedende vogels aanwezig zijn. Indien effecten op broedende vogels niet kunnen worden uitgesloten mag er niet gewerkt worden.
- Om effecten op algemeen beschermde soorten kleine grondgebonden zoogdieren zoveel mogelijk te beperken dienen de werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd van één kant uit te worden uitgevoerd zodat aanwezige dieren de kans krijgen te vluchten. Dit valt onder de zorgplicht (artikel 2 van de Flora- en faunawet en artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming).
- Om effecten op algemeen beschermde soorten amfibieën (tabel 1 van de Flora- en faunawet) zoveel mogelijk te beperken dienen de werkzaamheden waarbij vijvers worden gedempt bij voorkeur buiten de gevoelige voortplantingsperiode en de winterrust te worden uitgevoerd (voorkeur voor september/oktober of maart), zodat aanwezige dieren in de gelegenheid zijn

om te ontkomen. Dit valt onder de zorgplicht (artikel 2 van de Flora- en faunawet en artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming).

- Mogelijk indirecte effecten als verstoring door licht kunnen voorkomen worden door in de periode april tot en met november tussen zonsopgang en zonsondergang te werken. Indien in deze periode toch gebruik moet worden gemaakt van kunstlicht, dient gebruik te worden gemaakt van gerichte verlichting waarbij aangrenzende bebouwing, beplanting, bomen en watergangen onverlicht blijven.

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Wettelijk kader	5
1.3 Doel	5
2 Methode	6
2.1 Beschermde gebieden	6
2.2 Beschermde soorten	6
3 Locatie en activiteiten	8
3.1 Locatie	8
3.2 Activiteiten	9
4 Beschermde gebieden	10
4.1 Aanwezigheid beschermde gebieden	10
4.2 Effecten op beschermde dieren	11
5 Beschermde soorten	14
5.1 Planten	14
5.2 Vogels	14
5.3 Grondgebonden zoogdieren	17
5.4 Vleermuizen	17
5.5 Reptielen	19
5.6 Amfibieën	19
5.7 Vissen	20
5.8 Ongewervelden	20
5.9 Samenvatting	21
6 Conclusies	22
6.1 Beschermde gebieden	22
6.2 Beschermde soorten	23
7 Bronnen	26
Bijlage I Wettelijk kader en beleidskader	27
Flora- en faunawet	27
Rode Lijst	29
Natuurbeschermingswet	29
Nieuwe Wet Natuurbescherming	29
NNN	30
Colofon	31

Inleiding

1.1 Aanleiding

Woningcorporatie Portaal is voornemens om de woningen aan Dominee Schuylenburglaan 1 t/m 7 en 2 t/m 8 in Tienhoven te slopen en op hetzelfde terrein nieuwbouw te realiseren.

1.2 Wettelijk kader

Bij een dergelijke ruimtelijke ontwikkeling is het vanuit natuurwetgeving van belang om na te gaan of er door de werkzaamheden negatieve effecten op beschermde natuurwaarden optreden. Dit betreft beschermde soorten (Flora- en faunawet) en beschermde gebieden (gebieden beschermd onder de Natuurbeschermingswet en gebieden die vallen onder het Natuurnetwerk Nederland). Per 1 januari 2017 treedt voor zover nu bekend de nieuwe Wet natuurbescherming in werking. Deze vervangt de huidige Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en de Boswet. Ten aanzien van beschermde gebieden verandert er weinig. In het kader van de nieuwe Wet natuurbescherming zijn er wel wijzigingen in de lijst van beschermde soorten. Een aantal soorten is straks niet meer beschermd, en er zijn nieuwe soorten die wel zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming en niet onder de Flora- en faunawet. Dit zijn met name planten en ongewervelden. In de rapportage wordt al een voorschot gegeven op de soorten die nu niet onder de Flora- en faunawet vallen en straks wel onder de nieuwe Wet Natuurbescherming. Deze soorten zijn tijdens het oriënterend veldbezoek meegenomen in de beoordeling.

Voor uitleg over het wettelijke kader wordt verwezen naar bijlage 1.

1.3 Doel

Het doel van de voorliggende quick scan is toetsing van de voorgenomen ingreep aan het wettelijk kader ten aanzien van natuur. Voorliggende rapportage betreft een quick scan waarmee een goede eerste indruk over de natuurwaarden in het onderzoeksgebied wordt verkregen. Na afronding van de quick scan is duidelijkheid verkregen over eventuele vervolgstappen: is er aanvullend veldonderzoek nodig en is het nodig om een ontheffing of vergunning aan te vragen. Indien nodig wordt aangegeven welke maatregelen kunnen worden genomen om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen of te verzachten (mitigerende maatregelen).

De natuurtoets behandelt de volgende vragen:

- Komen ter plaatse en in de omgeving van de geplande werkzaamheden beschermde soorten voor?
- Wat is het effect van het project op de beschermde soorten?
- Bevinden zich in de omgeving van de geplande werkzaamheden beschermde gebieden?
- Wat is het effect van het project op de beschermde gebieden?
- Is er eventueel aanvullend onderzoek nodig?
- Is er een ontheffing/vergunning nodig in het kader van de natuurwetgeving?

2 Methode

Voor de quick scan ecologie zijn de volgende werkzaamheden verricht:

- Beschrijving locatie en voorgenomen activiteiten (hfdst 3);
- Beschrijving nabijgelegen beschermde gebieden en effectbepaling van de voorgenomen ingreep op deze gebieden (hfdst 4);
- Bureau studie, oriënterend veldbezoek, effectbepaling en vaststellen vervolgstappen ten aanzien van beschermde soorten. Deze stappen zijn per soortgroep doorlopen (hfdst 5);
- Opstellen conclusies (hfdst 6).

Hieronder wordt de gehanteerde methode voor de beschermde gebieden en beschermde soorten besproken:

2.1 Beschermde gebieden

In GIS is de ligging van het plangebied geprojecteerd op locaties van beschermde gebieden (Natura 2000, beschermde natuurmonumenten en NNN). Voor de effectbepaling is naast ruimtebeslag op beschermd gebied, ook gekeken naar mogelijke indirecte effecten. Dit betreft de ‘externe werking’ van het project. Dit is van toepassing op Natura 2000 gebieden. Hierbij wordt bijvoorbeeld gekeken naar een eventuele (tijdelijke) toename van geluid waardoor effecten op naastgelegen beschermd gebied optreden. Op basis van de effectbepaling is aangegeven welke vervolgstappen nodig zijn. Hierbij wordt gedacht aan nader onderzoek, het aanvragen van een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet of het doorlopen van de ‘nee-tenzij procedure’ voor NNN gebied.

2.2 Beschermde soorten

Bureau studie

Er is een inventarisatie gedaan naar bestaande verspreidingsgegevens van strenger beschermde soorten (tabel 2 of 3 van de Flora- en faunawet). Voor algemeen beschermde soorten (tabel 1 van de Flora- en faunawet) geldt een vrijstellingsregeling als bij ingrepen sprake is van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik, of ruimtelijke ontwikkelingen. Deze soorten zijn derhalve niet meegenomen in de bureau studie. Voor de bureau studie zijn de verspreidingsgegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Hierbij zijn gegevens van de afgelopen 5 jaar rond het plangebied geraadpleegd.

Oriënterend veldbezoek

Er is op 1 november 2016 door een ervaren veldecoloog een bezoek aan het plangebied gebracht. Hierbij is middels visuele inspectie gekeken naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en (sporen van) beschermde dieren op en rond het plangebied.

Ten behoeve van voorliggend project is er behalve naar beschermde soorten volgens de huidige Flora- en faunawet tijdens het veldbezoek ook gekeken naar nieuwe beschermde soorten die zijn opgenomen in de nieuwe Wet natuurbescherming (verwachte ingangsdatum 1 januari 2017).

De inspectie vond plaats zonder gebruik van hulpmiddelen (zoals boomcamera, batdetector, vallen).

Effectbepaling beschermde soorten

Op basis van de gegevens uit de bureaustudie en het oriënterende veldbezoek heeft een beoordeling plaatsgevonden van de effecten van de voorgenomen ingreep op de beschermde natuurwaarden in (de omgeving van) het plangebied.

Vervolgstappen

Op basis van de effectbepaling zijn de vervolgstappen vastgesteld. Hierbij is per soortgroep aangegeven of er een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is benodigd. Indien nodig wordt aangegeven of er eerst nog aanvullend veldonderzoek moet worden uitgevoerd. Indien nodig wordt aangegeven welke maatregelen kunnen worden genomen om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen of te verzachten (mitigerende maatregelen).

3 Locatie en activiteiten

3.1 Locatie

Het plangebied ligt in Tienhoven. Het betreft de woningen aan Dominee Schuylenburglaan 1 t/m 7 en 2 t/m 8.

Het plangebied is globaal weergegeven in onderstaand figuur 1.

De te slopen woningen zijn verdeeld over twee huizenblokken aan de Dominee Schuylenburglaan. Het zijn eengezinswoningen met pultdaken. Er zijn zowel voortuinen als achtertuinen aanwezig. Zowel in de voortuinen als in de achtertuinen staan bomen en is beplanting aanwezig. Er zijn geen watergangen in het plangebied aanwezig. Foto 1 en 2 geven een impressie van het gebied.

Figuur 1: Aanduiding plangebied (paarse lijn)

Foto 1: impressie van de woningen aan de Ds. van Schuylenburglaan (kijkrichting noordoost)

Foto 2: impressie van het straatbeeld aan de Ds. van Schuylenburglaan (kijkrichting zuidwest)

3.2 Activiteiten

De woningen worden gesloopt. Hiervoor komt nieuwbouw in de plaats. De aanwezige bomen en het groen zullen worden verwijderd. Er worden geen watergangen gedempt en er wordt niet in de oever gewerkt.

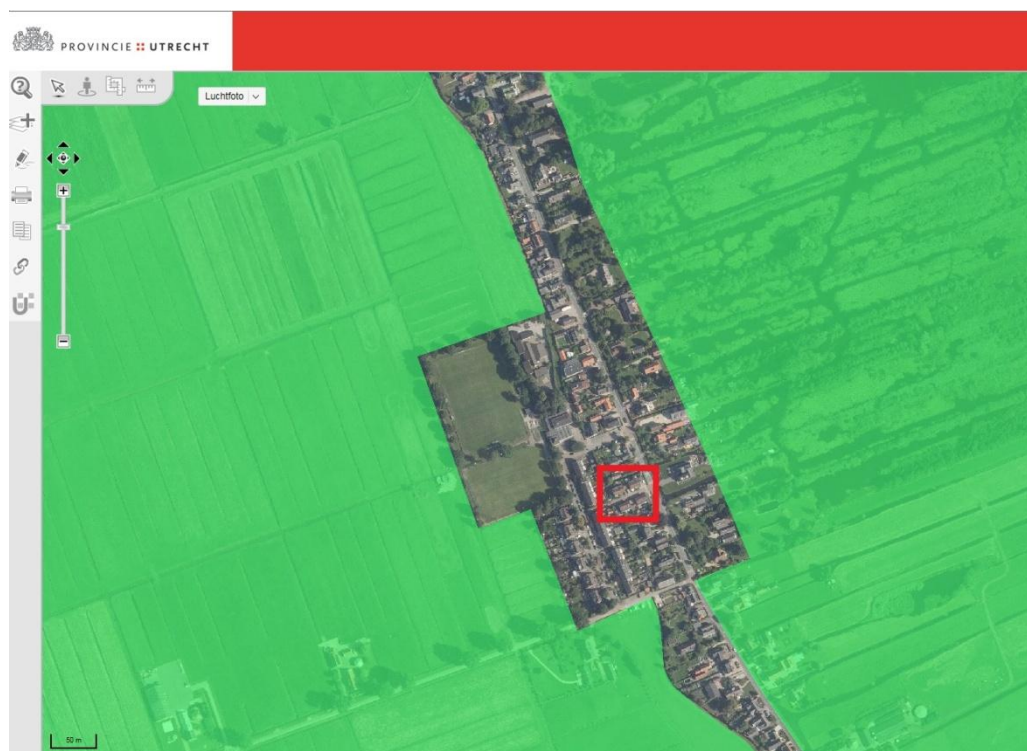
4 Beschermde gebieden

4.1 Aanwezigheid beschermde gebieden

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de aanwezigheid van beschermde natuurgebieden nabij het plangebied. Vervolgens wordt ingegaan op mogelijke effecten van de voorgenomen ingreep op deze gebieden.

In figuur 2 en 3 is de ligging van de beschermde gebieden in de omgeving van het plangebied weergegeven.

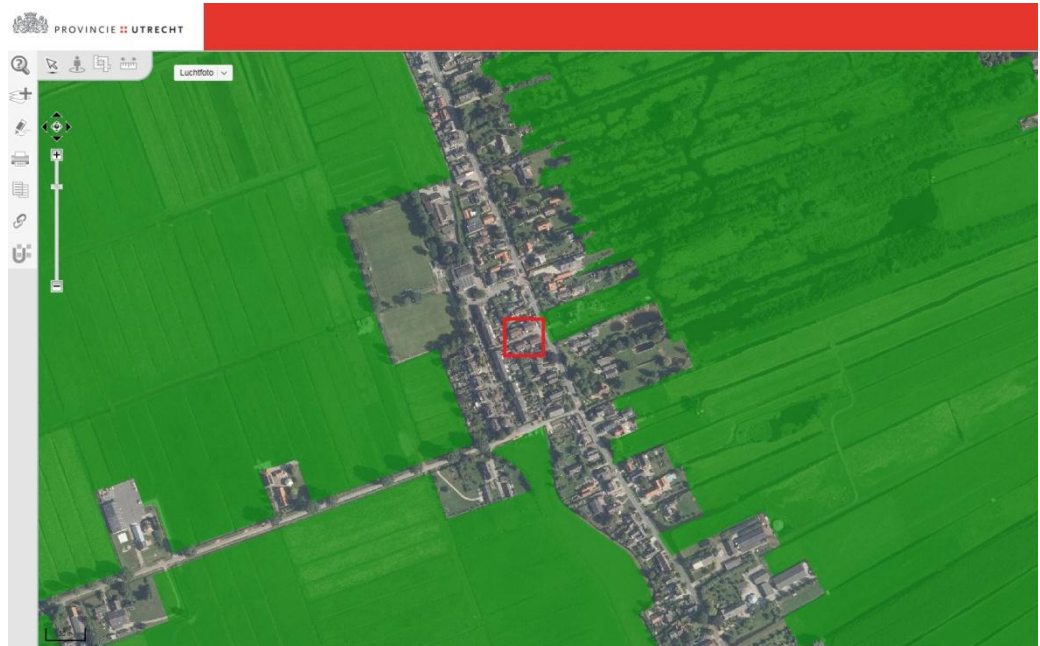
Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het dichtstbijzijnde gebied dat onderdeel uitmaakt van het NNN bevindt zich op een afstand van hemelsbreed ongeveer 75 meter (zie figuur 2).

Figuur 2: Natuurnetwerk Nederland (NNN) in de omgeving van het plangebied (rood omkaderd)

Op een afstand van 3,9 kilometer bevindt zich het Beschermd Natuurmonument 'Moerasterreinen Loosdrecht'.

Het plangebied ligt niet binnen een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen' bevindt zich op korte afstand van ongeveer 10 meter, namelijk aan de overkant van de weg (zie figuur 3).

Figuur 3: Natura 2000-gebied (groen) in de omgeving van het plangebied (rood omkaderd)

4.2 Effecten op beschermde dieren

Natura 2000-gebieden

Er vindt geen ruimtebeslag plaats op een Natura 2000-gebied. Het plangebied ligt echter wel zeer dichtbij Natura 2000- gebied: het Natura 2000-gebied ‘Oostelijke Vechtplassen’ bevindt zich aan de andere zijde van de weg op een afstand van hemelsbreed ongeveer 10 meter. Dit gebied is aangewezen voor een aantal habitattypen, de groenknolorchis, diverse broedvogels en trekkende vogels, een aantal ongewervelden, een aantal vissoorten, de noordse woelmuis en meervleermuis.

Er vindt door de werkzaamheden geen ruimtebeslag op het Natura 2000 gebied plaats. Mogelijk kan er door de sloopwerkzaamheden en door de nieuwbouw sprake zijn van indirecte effecten, zoals verstoring door licht of geluid. In het algemeen zijn veel vogelsoorten en vissen geluidsgevoelig en is met name de meervleermuis gevoelig voor licht. Dit is weergegeven in tabel 1 waarin de resultaten uit de effectenindicator voor alle aangewezen soorten en habitattypen voor het Natura 2000-gebied Oostelijke vechtplassen zijn opgenomen.

Storingsfactor	Verstoring door mechanische effecten															
	1	2	7	8	13	14	15	16	17	Oppervlakteverlies	Verontreiniging	Verontreiniging	Verontreiniging	Verontreiniging	Verontreiniging	Verontreiniging
Kranswierwateren																
Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden																
Vochtige heiden																
Blauwgraslanden																
Ruigten en zomen																
Overgangs- en trilvenen																
*Galigaanmoerassen																
*Hoogveenbossen																
*Noordse woelmuis																
Bittervoorn																
Gestreepte waterroofkever																
Gevlekte witsnuitlibel																
Groenknolorchis																
Grote modderkruiper																
Kleine modderkruiper																
Meervleermuis																
Platte schijfhoren																
Rivierdonderpad																
Zeggekorfslak																
Aalscholver (broedvogel)																
Aalscholver (niet-broedvogel)																
Grauwe Gans (niet-broedvogel)																
Grote karekiet (broedvogel)																
IJsvogel (broedvogel)																
Kolgans (niet-broedvogel)																
Krakeend (niet-broedvogel)																
Nonnetje (niet-broedvogel)																
Porseleinhoen (broedvogel)																
Purperreiger (broedvogel)																
Rietzanger (broedvogel)																
Roerdomp (broedvogel)																
Roerdomp (niet-broedvogel)																
Slobeend (niet-broedvogel)																
Smient (niet-broedvogel)																
Snor (broedvogel)																
Tafeleend (niet-broedvogel)																
Woudaapje (broedvogel)																
Zwarte Stern (broedvogel)																
Zwarte Stern (niet-broedvogel)																

Tabel 1. Aangewezen habitattypen, habitatsoorten en vogelsoorten voor het Natura 2000 gebied Oostelijke Vechtplassen met hun gevoeligheid voor verstoring. Bron: effectenindicator Natura 2000-gebieden.

Legenda:

- zeer gevoelig
- gevoelig
- niet gevoelig
- n.v.t.
- ... onbekend

De provincie Noord-Holland heeft verspreidingsgegevens van habitattypen- en soorten binnen het Natura 2000-gebied Oostelijke vechtplassen vastgelegd in de 'Atlas Natura 2000 Oostelijke Vechtplassen en Naardemeer' (juli 2012).

Uit de verspreidingsgegevens blijkt dat ter hoogte van het plangebied binnen het Natura 2000-gebied de volgende voor het gebied aangewezen soorten voorkomen: 1) de broedvogelsoorten roerdomp, zwarte stern, snor en rietzanger, 2) de ongewervelden platte schijfhoren en zeggekorfslak en 3) de vissoorten bittervoorn, kleine modderkruiper, grote modderkruiper en rivierdonderpad. De meervleermuis bevindt zich niet in de omgeving van het plangebied.

Mogelijk dat er tijdens de sloop- en nieuwbouwwerkzaamheden verstoring door geluid en licht op bovengenoemde soorten plaatsvindt. Hierdoor kan er sprake zijn van negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor deze soorten. Dit geldt uitsluitend voor de in de omgeving van het plangebied aanwezige broedvogelsoorten (roerdomp, zwarte stern, snor en rietzanger) en vissoorten (bittervoorn, kleine modderkruiper, grote modderkruiper en rivierdonderpad) en niet voor de ongewervelden welke ongevoelig zijn voor verstoring door geluid en licht. Verstoring van broedvogels en vissen in het Natura 2000-gebied kan worden voorkomen door het nemen van de volgende maatregelen:

- sterk geluidsproducerende werkzaamheden vermijden. Bijvoorbeeld eventueel benodigde heikwerkzaamheden voor de nieuwbouw uitvoeren middels methoden die minder geluid produceren zoals trillen of boren;
- geluidproducerende werkzaamheden zoveel mogelijk buiten het gevoelige broedseizoen uitvoeren;
- uitstraling van eventuele verlichting tijdens nachtelijke werkzaamheden vermijden. Dit betekent dat de verlichting uitsluitend op het werk moet zijn gericht en geen uitstraling naar het natuurgebied mag plaatsvinden.

Gezien de kleinschaligheid van de werkzaamheden is er in de eindsituatie geen sprake van negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. Uitgangspunt in de beoordeling is dat de nieuwbouw vergelijkbaar is met de huidige bebouwing.

Er is geen vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet benodigd.

Natuurnetwerk Nederland (voorheen: ecologische hoofdstructuur)

Er is geen ruimtebeslag op het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Gezien de aard van de werkzaamheden, de afstand tussen het plangebied en de NNN en de tussenliggende bebouwing worden indirecte negatieve effecten (zoals licht, geluid, trillingen) op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN gebied eveneens uitgesloten. Er is geen nadere NNN-toetsing benodigd.

5 Beschermde soorten

In dit hoofdstuk wordt per soortgroep aangegeven welke beschermde soorten er op basis van de bureaustudie en het oriënterend veldbezoek in en nabij het plangebied worden verwacht. Vervolgens wordt per soortgroep ingegaan op mogelijke effecten die door de werkzaamheden op kunnen optreden. Tot slot wordt per soortgroep aangegeven welke vervolgstappen er nodig zijn (zoals maatregelen, nader onderzoek of aanvraag ontheffing). Het hoofdstuk eindigt met een overzicht van de soorten waar binnen het plangebied rekening mee moet worden gehouden.

5.1 Planten

Resultaten bureaustudie

Er zijn geen waarnemingen van strenger beschermde soorten (tabel 2 en/of 3 van de Flora- en faunawet) in (de omgeving van het plangebied) bekend.

Resultaten veldbezoek

Het biotoop in het plangebied is te typeren als bebouwing (muren, stoepen) en tuinen. Tijdens het veldbezoek zijn alleen tuinplanten (kruipklokje) en algemene soorten aangetroffen. Er zijn geen beschermde planten aangetroffen. Op basis van het aanwezige biotoop worden geen licht en/of streng beschermde soorten planten (tabel 2/3 van de Flora- en faunawet) of soorten planten opgenomen in de nieuwe Wet natuurbescherming in het plangebied verwacht.

Effectbespreking

Er zijn tijdens het veldbezoek geen licht en/of streng beschermde planten (tabel 2/3 van de Flora- en faunawet en nieuwe Wet natuurbescherming) aangetroffen. Deze worden op basis van het aanwezige biotoop ook niet verwacht. Negatieve effecten op beschermde plantensoorten worden uitgesloten.

Vervolgstappen

Er zijn voor planten geen vervolgstappen nodig.

5.2 Vogels

Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het onderzoeksgebied bekend zijn.

Tabel 1: vogels met een jaarrond beschermd nest die in de omgeving van het plangebied voorkomen (bron: NDFF).

Soort
Boomvalk
Sperwer
Ooievaar

Resultaten veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn algemene soorten als houtduif, merel, huismus en spreeuw aangetroffen in (de directe omgeving van) het plangebied.

Jaarrond beschermde nesten

Binnen het plangebied zijn gebouwen aanwezig die geschikt zijn als nestplaats voor vogels met jaarrond beschermde nesten, namelijk voor de huismus en gierzwaluw. De daken zijn namelijk voldoende hoog (> 3 meter) en bevatten openingen voor nestgelegenheid voor beide soorten. Ook zijn poepsporen aangetroffen die kunnen duiden op een verblijfplaats van gierzwaluwen (zie foto 3). Jaarrond beschermde nesten in bomen of struiken zijn niet aangetroffen en ook zijn geen palen voor ooievaars aanwezig. Nesten van boomvalk, sperwer en ooievaar kunnen daarom uitgesloten worden.

Broedvogels algemeen (geen jaarrond beschermde nesten)

Binnen het plangebied is beplanting aanwezig die geschikt is als broedbiotoop voor diverse algemene broedvogels, zoals koolmees, roodborst of merel. Aan de gevels van diverse woningen zijn nestkasten aanwezig die gebruikt kunnen worden door algemene broedvogels (zie foto 4).

Effectbespreking

Jaarrond beschermde nesten

Binnen het plangebied zijn de woningen geschikt zijn als nestplaats voor vogels met jaarrond beschermd nest. De werkzaamheden zullen een negatief effect hebben op de aanwezige jaarrond beschermde nesten indien deze aanwezig zijn. Bij de sloop van de woningen kunnen de nesten namelijk vernietigd worden. Dit is verboden onder de Flora- en faunawet. Vermoedelijk blijft de huidige benadering van jaarrond beschermde nesten van vogels onder de nieuwe Wet natuurbescherming onveranderd. Of en hoe de provincies de huidige lijst blijven hanteren, is voornamelijk onduidelijk.

Foto 3: poepsporen die kunnen duiden op verblijfplaatsen van gierzwaluw (rood omcirkeld)

Broedvogels algemeen (geen jaarrond beschermde nesten)

Binnen het plangebied zijn bomen, struiken en tuinbeplanting aanwezig die geschikt zijn als broedbiotoop voor diverse broedvogels. Ook zijn er nestkasten aan de gevels van de woningen aanwezig. Indien er tijdens de broedperiode wordt gesloopt kunnen hierdoor broedende vogels worden verstoord. Dit is in strijd met de Flora- en faunawet. Onder de Wet natuurbescherming is het vernietigen van verblijfplaatsen van broedvogels eveneens verboden.

Foto 4: aan de gevels zijn diverse vogelhuisjes aanwezig (rood omcirkeld)

Vervolgstappen

Jaarrond beschermde nesten

Omdat mogelijk jaarrond beschermde nesten van huismus en/of gierzwaluwen aanwezig zijn, dient nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Hierbij dient ook gekeken te worden naar essentiële biotoopelementen van de huismus. Ook deze biotoopelementen (zoals bosschages) zijn beschermd. Onder de nieuwe Wet natuurbescherming is geen afzonderlijke vogellijst met jaarrond beschermde nesten opgenomen. Het is afhankelijk van hoe provincies omgaan met deze soorten. Vermoedelijk blijft de huidige benadering van jaarrond beschermde nesten van vogels onder de nieuwe Wet natuurbescherming onveranderd. Of en hoe de provincies de huidige lijst blijven hanteren, is vooralsnog onduidelijk.

Algemene broedvogels

Om effecten op broedende vogels te voorkomen dienen werkzaamheden waarbij bomen, struiken en nestkasten worden verwijderd, buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Indien werken buiten het broedseizoen niet mogelijk is, moet door een ter zake kundige worden gecontroleerd of er in de te verwijderen bomen, struiken en nestkasten broedende vogels aanwezig zijn. Indien effecten op broedende vogels niet kunnen worden uitgesloten mag er niet gewerkt worden.

5.3 Grondgebonden zoogdieren

Resultaten bureaustudie

Er zijn geen waarnemingen van beschermde soorten zoogdieren in (de omgeving van) het plangebied bekend.

Resultaten veldbezoek

Er zijn geen (sporen van) streng beschermde grondgebonden zoogdieren (Flora- en faunawet en de nieuwe Wet natuurbescherming) aangetroffen. Gezien verspreiding en het aanwezige biotoop worden licht en/of streng beschermde soorten grondgebonden zoogdieren niet in het plangebied verwacht.

Wel worden er algemeen beschermde soorten grondgebonden zoogdieren (tabel 1 van de Flora- en faunawet) in het plangebied verwacht, zoals egel en huisspitsmuis.

Effectbespreking

Het plangebied is geschikt voor algemene soorten grondgebonden zoogdieren (tabel 1 van de Flora- en faunawet en ‘andere soorten’ Wet natuurbescherming), zoals de egel en huisspitsmuis. Deze dieren kunnen door de werkzaamheden worden verstoord.

Vervolgstappen

Voor algemene soorten als egel en huisspitsmuis geldt een vrijstelling bij ruimtelijke projecten onder de Flora- en faunawet. Wel moet rekening worden gehouden met de zorgplicht (artikel 2). Dit kan bijvoorbeeld door de werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd vanaf één kant uit te voeren zodat aanwezige dieren in de gelegenheid zijn om te vluchten.

De egel en de huisspitsmuis zijn eveneens opgenomen in de nieuwe Wet natuurbescherming, namelijk op de lijst ‘overige soorten’. Provincies en het ministerie van EZ kunnen middels een Verordening deze soorten voorzien van een vrijstelling. De provincie Utrecht heeft egel en huisspitsmuis algemeen vrijgesteld in haar concept Verordening. Dit betekent dat voorsnog onder de Wet natuurbescherming evenmin een vergunning nodig is. Wel geldt, net als onder de huidige Flora- en faunawet, de algemene zorgplicht (artikel 1.11).

5.4 Vleermuizen

Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de soorten vleermuizen weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend zijn. Alle vleermuizen zijn opgenomen in tabel 3 van de Flora- en faunawet.

Tabel 2: Strenger beschermde vleermuizen die in de omgeving van het plangebied voorkomen (bron: www.telmee.nl).

Tabel FF-Wet	Soort
3	Gewone dwergvleermuis
3	Laatvlieger

Resultaten veldbezoek

Vliegroutes en foerageergebied

In het plangebied zijn geen rechte houtige elementen aanwezig die geschikt zijn als vliegroute. Geschikt foerageergebied voor vleermuizen is mogelijk aanwezig en bestaat uit groene elementen in de tuinen.

Verblijfplaatsen

In de woningen zijn potentiële verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen aanwezig. De vleermuizen kunnen via open stootvoegen en scheuren in de muren mogelijk een geschikte ruimte daarachter bereiken (zie foto 5). De woningen kunnen door de vleermuizen worden gebruikt als kraam-, zomer-, winter- en/of paarverblijf. Er zijn in het plangebied geen bomen aanwezig met holten die een functie kunnen hebben als verblijfplaats voor vleermuizen.

Foto 5: openingen in de muur bieden mogelijk toegang tot een geschikte ruimte hierachter.

Effectbespreking

Vliegroutes en foerageergebied

In het plangebied zijn geen cruciale vliegroutes of foerageergebieden aanwezig.

Het plangebied is wel geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Dit geldt vooral voor de tuinen binnen het plangebied. Dit zijn geen essentiële foerageergebieden. Er is in de directe omgeving voldoende alternatief foerageergebied in de vorm van achtertuinen en openbaar groen voorhanden.

Negatieve effecten op foerageergebieden in de directe omgeving kunnen optreden door verstoring door verlichting tijdens de werkzaamheden.

Verblijfplaatsen

Er zijn geen bomen met holten aanwezig die als verblijfplaats kunnen worden gebruikt. In de woningen zijn wel potentiële verblijfplaatsen aanwezig. De openingen kunnen mogelijk toegang bieden tot geschikte verblijfplaatsen. De sloopwerkzaamheden kunnen deze potentiële verblijfplaatsen aantasten. Dit is in strijd met de Flora- en faunawet. Ook onder de nieuwe Wet natuurbescherming zijn alle vleermuizen beschermd. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen niet uitgesloten worden.

Vervolgstappen

De bebouwing dient nader te worden onderzocht op gebruik door vleermuizen. Dit omdat de openingen in de woningen mogelijk toegang bieden tot een geschikte ruimte voor verblijfplaatsen.

Het onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen bestaat uit 4 veldbezoeken met gebruik making van een batdetector, waarvan twee in de periode 1 juni-15 juli en twee bezoeken in de periode 15 augustus-15 september.

Mogelijk indirecte effecten door verstoring door licht op foerageergebieden in de voor directe omgeving kunnen voorkomen worden door in de periode april tot en met november tussen zonsopgang en zonsondergang te werken. Indien toch gebruik moet worden gemaakt van kunstmatige verlichting, dient deze uitsluitend op de werkzaamheden worden gericht waarbij verlichting van aanliggende bebouwing, opgaande beplanting, de watergangen en bomen wordt voorkomen.

5.5 Reptielen

Resultaten bureaustudie

Er zijn geen waarnemingen van beschermde soorten reptielen in (de omgeving van) het plangebied bekend.

Resultaten veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen waargenomen. Op basis van biotoop en verspreiding worden deze ook niet in het plangebied verwacht.

Effectbespreking

Beschermde soorten reptielen worden niet in het plangebied verwacht. Negatieve effecten op deze soortgroep treden naar verwachting ook niet op.

Vervolgstappen

Voor deze soortgroep zijn geen vervolgstappen benodigd.

5.6 Amfibieën

Resultaten bureaustudie

Er zijn geen waarnemingen van beschermde soorten amfibieën in (de omgeving van) het plangebied bekend.

Resultaten veldbezoek

Binnen het plangebied zijn geen watergangen aanwezig. Mogelijk zijn er in de tuinen vijvers aanwezig die geschikt zijn voor algemene amfibie soorten zoals de bruine

kikker en de gewone pad (tabel 1 van de Flora- en faunawet en opgenomen onder 'overige soorten' binnen de nieuwe Wet natuurbescherming).

Effectbespreking

Indien er tuinvijvers worden gedempt, worden mogelijk algemene soorten als bruine kikker en gewone pad verstoord.

Vervolgstappen

Voor algemene soorten als bruine kikker en gewone pad geldt een algemene vrijstelling onder de Flora- en faunawet. Er hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel moet rekening worden gehouden met de zorgplicht (artikel 2). Dit kan bijvoorbeeld door de werkzaamheden waarbij vijvers worden gedempt buiten de gevoelige voortplantingsperiode en periode van winterrust uit te voeren.

De bruine kikker en de gewone pad zijn naast in de tabel 1 van de Flora- en Faunawet ook opgenomen in de nieuwe Wet natuurbescherming, namelijk op de lijst 'overige soorten'. Provincies en het ministerie van EZ kunnen middels een Verordening deze soorten voorzien van een vrijstelling. De provincie Utrecht heeft bruine kikker en gewone pad algemeen vrijgesteld in haar concept Verordening. Dit betekent dat vooralsnog onder de Wet natuurbescherming evenmin een vergunning nodig is. Wel geldt, net als onder de huidige Flora- en faunawet, de algemene zorgplicht (artikel 1.11).

5.7 Vissen

Resultaten bureaustudie en effectbespreking

Er bevinden zich geen openbare wateren in het plangebied. Er vinden geen werkzaamheden plaats aan de aangrenzende watergangen. Negatieve effecten op beschermde vissen zijn uitgesloten.

Vervolgstappen

Er zijn voor beschermde vissen geen vervolgstappen benodigd.

5.8 Ongewervelden

Resultaten bureaustudie

Er zijn geen waarnemingen beschermde soorten ongewervelden in (de omgeving van) het plangebied bekend.

Resultaten veldbezoek

Binnen het plangebied is geen biotoop aanwezig dat van belang kan zijn voor beschermde ongewervelden.

Vervolgstappen

Er zijn voor beschermde ongewervelden geen vervolgstappen benodigd.

5.9 Samenvatting

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de beschermde soorten waarmee op de planlocatie rekening moet worden gehouden. Dit is gebaseerd op bestaande gegevens en het veldbezoek.

Tabel 3: Beschermde soorten die binnen de planlocatie worden verwacht op basis van bestaande gegevens en het veldbezoek. WN= nieuwe Wet natuurbescherming.

		Tabel 1 algemene soorten	Tabel 2 Licht beschermde soorten	Tabel 3 Streng beschermde soorten	Vogels	Wet WN
Vogels	Broedvogels algemeen				X	X
Vogels	Jaarrond beschermde nesten van huismus en gierzwaluw				X	X
Grondgebonden zoogdieren	Egel, huisspitsmuis	X				X
Vleermuizen	Diverse soorten, verblijfplaats			X		X
Amfibieën	Gewone pad, bruine kikker	X				X

Uit de volgende soortgroepen zijn geen beschermde soorten aangetroffen of te verwachten:

- Planten
- Reptielen
- Vissen
- Ongewervelden.

Wet Natuurbescherming

De bovengenoemde soorten zijn ook beschermd onder de nieuwe Wet Natuurbescherming. De huidige tabel 1 soorten egel, huisspitsmuis, gewone pad en bruine kikker zijn onder de Wet natuurbescherming door de provincie Utrecht, net als bij de huidige Flora- en faunawet, algemeen vrijgesteld van vergunningplicht. Er zijn binnen het plangebied geen 'nieuwe soorten' uit de Wet natuurbescherming aanwezig.

6 Conclusies

In onderstaande paragrafen worden de conclusies en aanbevelingen uit de quickscan besproken.

6.1 Beschermd gebied

Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt niet binnen een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen' bevindt zich op een afstand van ongeveer 10 meter, namelijk aan de overzijde van de weg.

Op een afstand van 3,9 kilometer bevindt zich het Beschermd Natuurmonument 'Moerasterreinen Loosdrecht'.

Er vindt door de werkzaamheden geen ruimtebeslag op het Natura 2000 gebied plaats. Mogelijk kan er door de sloopwerkzaamheden en door de nieuwbouw sprake zijn van indirecte effecten, zoals verstoring door licht of geluid.

Uit de verspreidingsgegevens blijkt dat ter hoogte van het plangebied binnen het Natura 2000-gebied de volgende voor het gebied aangewezen soorten voorkomen: 1) de broedvogelsoorten roerdomp, zwarte stern, snor en rietzanger, 2) de ongewervelden platte schijfhoren en zeggekorfslak en 3) de vissoorten bittervoorn, kleine modderkruiper, grote modderkruiper en rivierdonderpad. De meervleermuis bevindt zich niet in de omgeving van het plangebied.

Mogelijk dat er tijdens de sloop- en nieuwbouwwerkzaamheden verstoring door geluid en licht op bovengenoemde soorten plaatsvindt. Hierdoor kan er sprake zijn van negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor deze soorten. Dit geldt uitsluitend voor de in de omgeving van het plangebied aanwezige broedvogelsoorten (roerdomp, zwarte stern, snor en rietzanger) en vissoorten (bittervoorn, kleine modderkruiper, grote modderkruiper en rivierdonderpad) en niet voor de ongewervelden welke ongevoelig zijn voor verstoring door geluid en licht. Verstoring van broedvogels en vissen in het Natura 2000-gebied kan worden voorkomen door het nemen van de volgende maatregelen:

- sterk geluidsproducerende werkzaamheden vermijden. Bijvoorbeeld eventueel benodigde heikwerkzaamheden voor de nieuwbouw uitvoeren middels methoden die minder geluid produceren zoals trillen of boren;
- geluidproducerende werkzaamheden zoveel mogelijk buiten het gevoelige broedseizoen uitvoeren;
- uitstraling van eventuele verlichting tijdens nachtelijke werkzaamheden vermijden. Dit betekent dat de verlichting uitsluitend op het werk moet zijn gericht en geen uitstraling naar het natuurgebied mag plaatsvinden.

Gezien de kleinschaligheid van de werkzaamheden is er in de eindsituatie geen sprake van negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. Uitgangspunt in de beoordeling is dat de nieuwbouw vergelijkbaar is met de huidige bebouwing.

Natuurnetwerk Nederland (voorheen: ecologische hoofdstructuur)

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland. Het dichtstbijzijnde gebied dat onderdeel uitmaakt van het NNN bevindt zich op een afstand van hemelsbreed ongeveer 75 meter.

Er is geen ruimtebeslag op het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Gezien de aard van de werkzaamheden, de afstand tussen het plangebied en de NNN en de tussenliggende bebouwing worden indirecte negatieve effecten (zoals licht, geluid, trillingen) eveneens uitgesloten.

Vervolgstappen

Om verstoring van broedvogels en vissen in het Natura 2000-gebied te voorkomen dienen de volgende maatregelen te worden genomen:

- sterk geluidsproducerende werkzaamheden vermijden. Bijvoorbeeld eventueel benodigde heikwerkzaamheden voor de nieuwbouw uitvoeren middels methoden die minder geluid produceren zoals trillen of boren;
 - geluidproducerende werkzaamheden zoveel mogelijk buiten het gevoelige broedseizoen uitvoeren;
 - uitstraling van eventuele verlichting tijdens nachtelijke werkzaamheden vermijden.
- Dit betekent dat de verlichting uitsluitend op het werk moet zijn gericht en geen uitstraling naar het natuurgebied mag plaatsvinden.

Er is geen vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet nodig. Ook is geen toestemming nodig voor werken in NNN gebied.

Aanvullend onderzoek

Potentiële verblijfplaatsen vleermuizen

Op basis van de conclusies uit de quick scan is er nader onderzoek nodig naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in de woningen.

Het nader onderzoek naar vleermuizen wordt uitgevoerd met behulp van een batdetector. Het onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen bestaat uit 4 veldbezoeken, waarvan 2 in de periode 1 juni-15 juli en 2 bezoeken in de periode 15 augustus-15 september.

Potentiële jaarrond beschermde nesten huismus en gierzwaluw

Op basis van de conclusies uit de quick scan is er nader onderzoek nodig naar de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van huismus en gierzwaluw in de woningen.

Het nader onderzoek naar huismussen wordt uitgevoerd met behulp van een verrekijker. Het onderzoek naar verblijfplaatsen van huismus bestaat uit twee bezoeken in de periode 1 april tot en met 15 mei. Of vier bezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni.

Het nader onderzoek naar gierzwaluwen wordt uitgevoerd met behulp van een verrekijker. Het onderzoek naar verblijfplaatsen van gierzwaluwen bestaat uit drie bezoeken in de periode 1 juni tot en met 15 juli. In “late seizoenen” moeten in juli minimaal twee inventarisatiemomenten plaats hebben gevonden. Het onderzoek moet worden uitgevoerd door een deskundige met aantoonbare ervaring in het inventariseren van huismussen en gierzwaluwen.

Ontheffing Flora- en faunawet

Er is ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet benodigd indien het project resulteert in handelingen die strijdig zijn met de verbodsbepalingen. Dit geldt alleen voor licht en streng beschermde soorten (tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet). Voor soorten van tabel 2 van de Flora- en faunawet kan ook gekozen worden om te werken volgens een door het ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode. Voor algemene soorten (tabel 1 van de Flora- en faunawet) geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen en bestendig beheer en onderhoud een algemene vrijstelling.

Vleermuizen

Indien uit het aanvullend onderzoek naar vleermuizen blijkt dat de bebouwing binnen het plangebied in gebruik is als verblijfplaats voor vleermuizen, is voor de sloopwerkzaamheden een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet benodigd.

Huismus en gierzwaluw

Indien uit het aanvullend onderzoek naar huismus en gierzwaluw blijkt dat de bebouwing binnen het plangebied in gebruik is als verblijfplaats voor (een van) deze soort(en), is voor de sloopwerkzaamheden een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet benodigd.

Overige soorten

Voor de overige soortgroepen geldt dat er voor de uitvoering van de werkzaamheden geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is benodigd. Wel dient rekening te worden gehouden met onderstaande maatregelen.

Wet natuurbescherming

Vleermuizen en vogels zijn ook beschermd onder de nieuwe Wet natuurbescherming welke op 1 januari 2017 in werking treedt en de bestaande natuurwetgeving vervangt. Dit betekent dat onder deze wet eveneens nader onderzoek naar vleermuizen is benodigd. Ten aanzien van vogels blijft vermoedelijk de huidige benadering van jaarrond beschermde nesten van vogels onder de nieuwe Wet natuurbescherming onveranderd. Of en hoe de provincies de huidige lijst blijven hanteren, is vooralsnog onduidelijk. Vooralsnog is onze aanbeveling daarom om het nader onderzoek naar verblijfplaatsen van huismus en gierzwaluw ook onder de nieuwe wet uit te voeren.

De huidige tabel 1 soorten welke in het plangebied worden verwacht, namelijk egel, huisspitsmuis, gewone pad en bruine kikker, zijn algemeen vrijgesteld onder de Flora- en faunawet. Deze soorten zijn in de nieuwe Wet natuurbescherming onder 'andere soorten' opgenomen. Provincies en het ministerie van EZ kunnen middels een Verordening deze overige soorten voorzien van een vrijstelling. De provincie Utrecht heeft bruine kikker en gewone pad algemeen vrijgesteld in haar concept Verordening. Dit betekent dat vooralsnog onder de Wet natuurbescherming evenmin een vergunning nodig is. Wel geldt, net als onder de huidige Flora- en faunawet, de algemene zorgplicht (artikel 1.11).

Maatregelen

Om effecten op beschermde soorten zoveel mogelijk te voorkomen worden in ieder geval de volgende maatregelen voorgesteld:

- Om effecten op broedende vogels te voorkomen dienen werkzaamheden waarbij bomen, struiken en nestkasten worden verwijderd, buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Voor het broedseizoen geldt geen vaste periode. Het verschilt per soort. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 juli. Indien werken buiten het broedseizoen niet mogelijk is, moet door een ter zake kundige worden gecontroleerd of er in de te verwijderen bomen, struiken en nestkasten broedende vogels aanwezig zijn. Indien effecten op broedende vogels niet kunnen worden uitgesloten mag er niet gewerkt worden.
- Om effecten op algemeen beschermde soorten kleine grondgebonden zoogdieren zoveel mogelijk te beperken dienen de werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd van één kant uit te worden uitgevoerd zodat aanwezige dieren de kans krijgen te vluchten. Dit valt onder de zorgplicht (artikel 2 van de Flora- en faunawet en artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming).
- Om effecten op algemeen beschermde soorten amfibieën (tabel 1 van de Flora- en faunawet) zoveel mogelijk te beperken dienen de werkzaamheden waarbij vijvers worden gedempt bij voorkeur buiten de gevoelige voortplantingsperiode en de winterrust te worden uitgevoerd (voorkeur voor september/oktober of maart), zodat aanwezige dieren in de gelegenheid zijn om te ontkomen. Dit valt onder de zorgplicht (artikel 2 van de Flora- en faunawet en artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming).
- Mogelijk indirecte effecten als verstoring door licht kunnen voorkomen worden door in de periode april tot en met november tussen zonsopgang en zonsondergang te werken. Indien in deze periode toch gebruik moet worden gemaakt van kunstlicht, dient gebruik te worden gemaakt van gerichte verlichting waarbij aangrenzende bebouwing, beplanting, bomen en watergangen onverlicht blijven.

7 Bronnen

- Limpens, H. & J. Regelink, R. Koelman, 2009. Vleermuizen en planologie (syllabus). Zoogdiervereniging VZZ, Arnhem.
- Sovon, 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, Vleermuisprotocol 2012, 24 februari 2012. www.gegevensautoriteitnatuur.nl en www.netwerkgroenebureaus.nl

www.rijksoverheid.nl

www.telmee.nl

www.libellennet.nl

www.vlindernet.nl

www.ravon.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.nederlandsesoorten.nl

Bijlage I Wettelijk kader en beleidskader

De toets is gericht op de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden. De soortbescherming is in de wet geregeld middels de Flora- en faunawet. De gebiedsbescherming is geregeld middels de Natuurbeschermingswet (Natura 2000 gebieden en beschermde natuurmonumenten) en ten aanzien van de Ecologische Hoofdstructuur middels het beleid uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte.

Flora- en faunawet

Soortbescherming in Nederland is geregeld in de Flora- en faunawet. Deze wet is op 1 april 2002 in werking getreden en voorziet in de bescherming van een groot aantal in Nederland voorkomende planten en dieren.

Voor de beschermde soorten geldt een aantal verbodsbepalingen zoals weergegeven in onderstaand kader.

Artikel 8:

Het is verboden beschermde planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op een andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9:

Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10:

Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11:

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12:

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13:

Het is verboden beschermde planten en dieren te vervoeren of onder zich te hebben.

Zorgplicht

Naast de verbodsbepalingen voor de in de wet genoemde beschermde soorten geldt voor alle in het wild voorkomende planten en dieren in Nederland de zorgplicht (artikel 2). Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen.

Ontheffing

Bij de Flora- en faunawet kan onder voorwaarden van het verbod op schadelijke handelingen worden afgeweken met een ontheffing of vrijstelling. De beschermde soorten zijn na het inwerking treden van de AMvB artikel 75 in 2005, verdeeld in drie categorieën (tabellen) waarvoor verschillende toetsingscriteria gelden voor het

verkrijgen van een ontheffing.

Tabel 1 (algemene soorten)

Het betreft beschermde soorten waarvan de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Hiervoor geldt een vrijstellingsregeling als bij ingrepen sprake is van bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen.

Tabel 2 (overige / licht beschermde soorten)

Het betreft beschermde soorten waarvoor een vrijstelling geldt wanneer gewerkt wordt volgens een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode. Wanneer er geen gedragscode is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden. Voorwaarde is dat er geen afbreuk gedaan mag worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort (populatie-niveau). Dit is de zogenaamde ‘lichte toets’.

Tabel 3 (streng beschermde soorten)

Het betreft streng beschermde soorten. Dit betreft soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Daarnaast betreft het soorten die door Nederland aan deze lijst zijn toegevoegd middels een AMvB van artikel 75. Voor deze soorten wordt alleen ontheffing verleend als er aan een aantal voorwaarden wordt voldaan:

- Er is geen andere bevredigende oplossing, waarbij gezocht moet worden naar alternatieven voor de locatie of voor de ingreep;
- Er is sprake van een in of bij wet genoemd belang;
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van de instandhouding van de soort;
- Er wordt zorgvuldig gehandeld ten aanzien van de soort.

Deze criteria worden ook wel omschreven als de ‘uitgebreide toets’.

Vogels

Vogels maken geen onderdeel uit van de tabellen. Alle vogels zijn in dezelfde mate beschermd. Broedende vogels met nesten, eieren of niet vliegvlugge jongen zijn, in navolging van de Europese Vogelrichtlijn, strikt beschermd; voor verstoring van broedgevallen wordt in principe geen ontheffing gegeven. Als de werkzaamheden buiten het broedseizoen (circa 15 maart – 15 augustus) plaatsvinden zal in het algemeen niet snel een ontheffing nodig zijn. Uitzondering zijn vogels met jaarrond beschermde nesten. Voor het verstoren, beschadigen of vernietigen van jaarrond beschermde vogelnesten is altijd een ontheffing benodigd, ook als de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden. Bij een ontheffingaanvraag, zal de uitgebreide toets zoals beschreven onder soorten van tabel 3 worden toegepast. Het in of bij wet genoemd belang moet in de Vogelrichtlijn zijn opgenomen. In augustus 2009 is door de Minister van (destijds) LNV nieuw beleid voor het beoordelingskader van Flora- en faunawetontheffingaanvragen aangekondigd. Met dit nieuwe beleid is een nieuwe vogellijst afgegeven. In deze vogellijst is onderscheid gemaakt tussen soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn (vogels van categorie 1 t/m 4) en soorten waarvoor de nesten niet jaarrond zijn beschermd, maar waarvoor wel inventarisatie gewenst is (vogels van categorie 5). Indien vogels uit de laatste groep in de projectlocatie aanwezig zijn moet een omgevingscheck gedaan worden om te kijken of in de directe omgeving voldoende alternatieven aanwezig zijn. Wanneer in de omgeving onvoldoende broedbiotoop aanwezig is, zijn ook de nesten van soorten uit categorie 5 jaarrond beschermd (min LNV, augustus 2009).

Functionaliteit behouden

Door een wijziging in de beoordeling van ontheffingaanvragen in augustus 2009, is het mogelijk om te voorkomen dat een ontheffing nodig is. Dit is het geval wanneer mitigerende maatregelen er voor zorgen dat de ‘functionele leefomgeving’ van dieren intact blijft. Dit betekent bijvoorbeeld dat er voorafgaand aan de ingreep nieuw leefgebied wordt gerealiseerd. Voor soorten van Bijlage IV van de Habitatrictlijn en voor vogels kan dit van belang zijn omdat er alleen ontheffing kan worden verkregen bij een beperkt aantal belangen welke in respectievelijk de Habitatrictlijn of Vogelrichtlijn worden aangegeven. Door uitspraken van de Raad van State (op 3 oktober 2012, uitspraak 201108112/1/A3 en 11 juli 2012, uitspraak 201104809) moet een dergelijke werkwijze echter zorgvuldig worden onderbouwd waarbij er toch sprake kan zijn van een ontheffing.

Rode Lijst

Een Rode Lijst bevat een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. De lijsten worden periodiek vastgesteld door de minister van EZ. Rode lijsten hebben geen juridische status. Als een soort op de lijst komt, is deze niet automatisch beschermd. Daarvoor moet de soort worden aangewezen onder de Flora- en faunawet. De Rode lijsten helpen daarbij. Deze lijsten worden ook gebruikt om te toetsen of de beleidsdoelen over biodiversiteit worden gehaald (www.rijksoverheid.nl).

Natuurbeschermingswet

Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet in werking getreden. Hiermee zijn de verplichtingen uit de Europese Vogel- en Habitatrictlijn, voor zover die zien op gebiedsbescherming, geïmplementeerd in het Nederlands recht. Directe toetsing aan de Vogel- en Habitatrictlijn is daarmee niet meer aan de orde. Onder de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 worden de Vogel- en Habitatrictlijngebieden aangewezen en beschermd. Deze worden gezamenlijk Natura 2000-gebieden genoemd. Daarnaast worden Beschermd Natuurmonumenten en Wetlands aangewezen en beschermd. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de minister van EZ. Voor alle Natura 2000 gebieden worden beheerplannen opgesteld. Deze beheerplannen maken duidelijk welke activiteiten wel en niet mogelijk zijn in en om die gebieden.

Nieuwe Wet Natuurbescherming

Voor zover nu bekend treedt de nieuwe wet Natuurbeschermingswet per 1 januari 2017 in werking. Deze wet vervangt de huidige Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en Boswet. Ten aanzien van gebiedsbescherming verandert er weinig in de nieuwe Wet Natuurbescherming. Wel komt de aanwijzing van Beschermd Natuurmonumenten te vervallen. Ten aanzien van beschermde soorten vervalt voor een deel van de huidige beschermde soorten de beschermingsstatus in de nieuwe Wet Natuurbescherming. Andere nieuwe soorten worden juist in de nieuwe Wet als beschermde soort opgenomen. Het gaat hierbij vooral planten- en insectensoorten. In de voorliggende natuurtoets zijn deze soorten meegenomen in het veldbezoek.

De tabel 1 soorten, waarvoor in het kader van de Flora- en faunawet een vrijstelling geldt bij ruimtelijke projecten, zijn in de lijst “overige soorten” van de Wet Natuurbescherming per januari 2017 beschermd. Het vernietigen van vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soorten is in strijd met de Wet Natuurbescherming.

NNN

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De SVIR vervangt verschillende rijksbeleidsstukken zoals de Nota Ruimte en de Nota Mobiliteit. De juridische borging van de nationale ruimtelijke belangen die in de SVIR worden aangewezen vindt plaats via het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). De rijkslijn zoals verwoord in het SVIR en Barro is dat er bij NNN geen sprake is van externe werking.

Provincies wijzen in hun structuurvisie de gebieden aan die onder de NNN vallen. In of in de nabijheid van NNN-gebied geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe plannen of projecten zijn niet toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële)waarden en kenmerken van het NNN-gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd. De planologische bescherming van de NNN vindt plaats in op basis van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen bestemmingsplannen.

Colofon

Opdrachtgever Portaal Vastgoed Ontwikkeling

Uitgave Movares Nederland B.V.

Divisie Ruimte, Mobiliteit en Infra
Afdeling Planontwikkeling en Bouwprocessen: Omgeving en Conditionering

Gebouw Daalse Kwint
Daalseplein 101
3511 SX Utrecht

Telefoon 0302653615

Ondertekenaar
Adviseur ecologie

Projectnummer RM004498

Kenmerk D81-NKR-KA-1600011

Opgesteld door Kroese, N

© 2016, Movares Nederland B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Movares Nederland B.V.